

Anexa nr. 12

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
CENTRUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM ȘI EVALUARE

Standarde naționale de evaluare
asociate disciplinei *ELEMENTE DE LIMBĂ LATINĂ ȘI DE*
***CULTURĂ ROMANICĂ*, învățământ gimnazial,**
clasa a VII-a

București, 2026

Clasa a VII-a

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
CS.1.1. Identificarea unor elemente esențiale ale limbii latine în diverse contexte	Elevul recunoaște elemente lexicale familiare (cuvinte/rădăcini/elemente de compunere) de origine greco-romană, în limba română și în alte limbi moderne studiate, pe baza unor termeni/sintagme/enunțuri în limba română și alte limbi moderne (romanice, limba engleză etc.)	De bază	Elevul recunoaște, pentru cel puțin 40% (două – trei) dintre situațiile date în limba română (termeni/sintagme/enunțuri), elemente lexicale familiare de origine greco-romană, sesizând legătura formală și semantică dintre termeni.
		Consolidat	Elevul recunoaște, pentru cel puțin 80% (patru – cinci) dintre situațiile date în limba română (termeni/sintagme/enunțuri) elemente lexicale familiare de origine greco-romană, sesizând legătura formală și semantică dintre termeni.
		Avansat	Elevul recunoaște, pentru cel puțin 80% (patru – cinci) dintre situațiile date în limba română și în alte limbi moderne studiate (termeni/sintagme/enunțuri), elemente lexicale familiare de origine greco-romană, inclusiv de vocabular științific (adaptat vârstei), sesizând legătura formală și semantică dintre termeni.
	Elevul identifică elemente lexicale (cuvinte) moștenite și împrumutate (neologisme), în limba română, pe baza unui etimon (cuvânt de origine) latin dat	De bază	Elevul identifică, pentru minimum două etimoane (din cel mult patru indicate), cel puțin câte un termen corespondent în limba română, iar clasificarea lor corectă ca rezultate ale moștenirii/împrumutului se realizează, de regulă, cu îndrumări din partea profesorului.
		Consolidat	Elevul identifică, pentru minimum două etimoane date (din cel mult patru indicate), câte doi termeni corespondenți în limba română, unul moștenit și unul neologic, iar clasificarea lor corectă ca rezultate ale moștenirii/împrumutului se realizează, de regulă, fără îndrumări din partea profesorului.
		Avansat	Elevul identifică, pentru minimum trei etimoane date (din cel mult patru indicate), câte doi termeni corespondenți în limba română, unul moștenit și unul neologic, demonstrând claritate și coerență în diferențierea lor, fără sprijin din partea profesorului.
	Elevul transpune, în cifre arabe/cuvinte în limba română, numerale scrise cu cifre romane și invers	De bază	Elevul transpune corect, în cifre arabe/numerae în limba română, numerale scrise cu cifre romane de ordinul zecilor și sutelor, în cele mai multe situații date (peste 70%), precum și, ghidat de profesor, unele numerale de ordinul miilor.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
		Consolidat	Elevul transpune corect, în cifre arabe/numerae în limba română (și invers), numerae scrise cu cifre romane de ordinul zecilor, sutelor și miilor în cele mai multe contexte practice date (peste 80%).
		Avansat	Elevul transpune corect, în cifre arabe/numerae în limba română (și invers), numerae scrise cu cifre romane de ordinul zecilor, sutelor și miilor, în mod constant, în aproape toate contextele practice date (minimum 90%), putând realiza diverse asocieri valide între acestea.
CS.1.2. Utilizarea elementelor lexicale și gramaticale într-o varietate de contexte, în limba latină și în limba română/alte limbi romanice/moderne	Elevul asociază limbile europene cu principalele familii de limbi indo-europene, în contexte de învățare date (hărți istorice/lingvistice, liste de limbi, elemente lexicale în mai multe limbi, grupate sau nu etc.), sesizând relația dintre factorul istoric și cel lingvistic	De bază	Elevul numește corect principalele limbi romanice, identificând arealurile geografice de răspândire (continente, țări).
		Consolidat	Elevul asociază corect limbile romanice și, pentru majoritatea situațiilor date, alte limbi moderne de largă circulație cu familiile de limbi indo-europene, sesizând relația dintre factorul istoric și cel lingvistic.
		Avansat	Elevul asociază corect limbile romanice și alte limbi moderne răspândite cu familiile de limbi indo-europene, sesizând relația dintre factorul istoric și cel lingvistic și identificând precis arealuri geografice corespondente limbilor.
	Elevul compară structura numelor/verbelor din limba latină cu cele din limba română, sesizând aspectele comune și diferențele specifice	De bază	Elevul identifică terminațiile cazuale de N., G. și Ac. singular ale substantivelor și adjectivelor, respectiv terminațiile (desinențele) verbale din limba latină, necesitând un ghidaj minimal pentru corelările corecte cu aspectele corespondente din limba română.
		Consolidat	Elevul identifică terminațiile cazuale studiate ale substantivelor și adjectivelor, respectiv terminațiile (desinențele) verbale din limba latină, necesitând un ghidaj minimal pentru corelările corecte cu aspectele corespondente din limba română.
		Avansat	Elevul compară avizat structura numelor/verbelor din limba latină cu cele din limba română (temă, sufix și/sau terminație/desinență), folosind corect terminologia școlară de specialitate și numind precis aspectele comune și diferențele specifice, în mod independent.
	Elevul analizează morfologic și sintactic, prin analogie cu	De bază	Elevul identifică unele categorii morfologice/gramaticale specifice

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
	limba română, substantive, adjective și verbe, decontextualizat sau în cadrul unor enunțuri în limba latină		substantivelor, adjectivelor și verbelor în limba latină, prin analogie cu limba română, decontextualizat sau în cadrul unor enunțuri, cu ghidaj/îndrumări, precum și funcțiile sintactice de subiect și de predicat, în mod independent.
		Consolidat	Elevul analizează categoriile morfologice/gramaticale studiate, specifice substantivelor, adjectivelor și verbelor în limba latină, prin analogie cu limba română, decontextualizat sau în cadrul unor enunțuri, cu ghidaj minimal, precum și funcțiile sintactice de subiect, predicat verbal/nominal, nume predicativ, atribut, complement direct și indirect/prepozițional, în mod independent.
		Avansat	Elevul analizează morfologic și sintactic (toate categoriile gramaticale și funcțiile studiate), prin analogie cu limba română, substantive, adjective și verbe, decontextualizat sau în cadrul unor enunțuri în limba latină, corect și în mod coerent (cel puțin 90% din analiza termenilor este corectă).
	Elevul construiește forme flexionare în limba latină, pe baza unor noțiuni morfologice elementare	De bază	Elevul construiește corect unele forme flexionare în limba latină (substantive, verbe – fără sufixe verbale), decontextualizate, pe baza unor noțiuni morfologice elementare, cu sprijin/ghidaj.
		Consolidat	Elevul construiește corect forme flexionare în limba latină (substantive, adjective, verbe), decontextualizate, pe baza unor noțiuni morfologice elementare, cu sprijin/ghidaj minimal.
		Avansat	Elevul construiește corect forme flexionare în limba latină (substantive, adjective, verbe), contextualizate, pe baza unor noțiuni morfologice elementare, în cel puțin 80% dintre situațiile date.
	Elevul traduce ghidat, din limba latină în limba română, forme flexionare/sintagme/expresii/scurte enunțuri, utilizând noțiunile și normele de morfosintaxă, vocabular și topică studiate	De bază	Elevul traduce ezitant (din punct de vedere semantic și morfosintactic) unele forme flexionare/sintagme/ expresii/scurte enunțuri, aplicând sporadic, fără coerență, noțiunile și normele de morfosintaxă, vocabular și topică studiate, cu erori/omisiuni semnificative (dar cel puțin 50% dintre forme/sintagme/enunțuri sunt înțelese și redactate corect în traducere).
		Consolidat	Elevul traduce adecvat (din punct de vedere semantic și morfosintactic) forme

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
			flexionare/sintagme/expresii/scurte enunțuri, aplicând în majoritatea situațiilor, în mod avizat, noțiunile și normele de morfosintaxă, vocabular și topică studiate, cu unele erori/omisiuni (cel puțin 70% dintre forme/sintagme/enunțuri sunt redactate corect în traducere).
		Avansat	Elevul traduce adecvat (din punct de vedere semantic și morfosintactic) forme flexionare/sintagme/expresii/scurte enunțuri, aplicând în aproape toate situațiile (minimum 90%), în mod avizat și coerent, noțiunile și normele de morfosintaxă, vocabular și topică studiate, în ciuda unor erori/omisiuni neesențiale.
CS.2.1. Identificarea unor locuri, personaje, fapte, procese și concepte definitorii pentru civilizația romană	Elevul identifică locuri, personaje, fapte, procese și concepte definitorii pentru civilizația romană, pe baza unor imagini/texte în limba română, discutate în prealabil sau la prima vedere	De bază	Elevul recunoaște, în cel puțin 50% dintre situațiile date, locuri, personaje, fapte, procese și concepte definitorii pentru civilizația romană, preponderent în contexte familiare (imagini/texte deja analizate/discutate).
		Consolidat	Elevul identifică, în cele mai multe dintre situații (peste 70%), indiferent de familiaritatea contextului, locuri, personaje, fapte, procese și concepte definitorii pentru civilizația romană.
		Avansat	Elevul identifică, în aproape toate situațiile (cel puțin 80%) – texte/imagini la prima vedere –, locuri, personaje, fapte, procese și concepte definitorii pentru civilizația romană, sesizând cu claritate aspectele relevante pentru identificările respective.
CS.2.2. Identificarea unor modele culturale clasice relevante pentru reprezentarea lumii	Elevul identifică trăsăturile definitorii (fapte, atitudini, valori, reprezentări artistice etc.) ale profilului istoric/mitic al unor personaje reprezentative pentru lumea romană – zei, eroi, personalități istorice romane, pe baza unor imagini/texte/texte multimodale	De bază	Elevul identifică, în cel puțin 50% dintre situațiile date, trăsături relevante (preponderent de ordin concret – faptic, istoric etc.) ale profilului istoric/mitic al unor personaje reprezentative pentru lumea romană, de regulă în contexte familiare (imagini/texte deja analizate/discutate).
		Consolidat	Elevul identifică trăsături relevante (fapte, atitudini, valori, reprezentări artistice etc.) ale profilului istoric/mitic al unor personaje reprezentative pentru lumea romană, în cele mai multe dintre situații (peste 70%), prin raportare adecvată la imagini/texte/texte multimodale, indiferent de familiaritatea contextului.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
		Avansat	Elevul identifică pertinent, în aproape toate situațiile (cel puțin 80%), trăsăturile unui model cultural clasic reflectat în profilul istoric/mitic al unui personaj reprezentativ pentru lumea romană (fapte de cultură și civilizație, atitudini, valori, reprezentări artistice etc.), pe baza unor imagini/texte/texte multimodale la prima vedere.
	Elevul identifică trăsături definitorii ale artei greco-romane, pe baza comparării elementelor studiate, în arta antică (arhitectură, sculptură, pictură) și în arta modernă, valorificând monumente/opere celebre	De bază	Elevul identifică două-trei trăsături definitorii ale artei greco-romane, preponderent în contexte familiare (imagini deja analizate/discutate sau foarte similare acestora).
		Consolidat	Elevul identifică două-trei trăsături definitorii ale artei greco-romane, în contexte noi (imagini la prima vedere), inclusiv în exemple de artă modernă.
		Avansat	Elevul identifică pertinent trăsături definitorii ale artei greco-romane, pe baza comparării unor monumente/opere de artă antice cu monumente/opere din arta modernă, la prima vedere, recunoscând modelul cultural, în ciuda unor imprecizii/erori nesemnificative.
CS.2.3. Integrarea faptelor de cultură și civilizație romană în actualitate	Elevul exprimă un punct de vedere justificat referitor la aspectele culturale studiate ale moștenirii Antichității greco-romane, având ca suport imagini/texte multimodale	De bază	Elevul formulează o opinie validă referitoare la aspecte culturale studiate ale moștenirii Antichității greco-romane, dar fără justificare sau cu justificare nevalidă/nerelevantă în raport cu opinia formulată ori cu erori semnificative.
		Consolidat	Elevul formulează o opinie validă referitoare la aspecte culturale studiate ale moștenirii Antichității greco-romane, justificată parțial adecvat, cu anumite imprecizii sau cu justificare insuficient dezvoltată în raport cu standardul stabilit prin sarcină/item, indiferent de familiaritatea contextului dat.
		Avansat	Elevul formulează o opinie validă referitoare la aspecte culturale studiate ale moștenirii Antichității greco-romane, justificată corect și nuanțat, suficient dezvoltată în raport cu standardul stabilit prin sarcină/item, indiferent de familiaritatea contextului dat, în ciuda unor erori/imprecizii nesemnificative.